

Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Ministeren

Dato
24. marts 2023

J nr. 2023-1744

Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget har i brev af 15. marts 2023 stillet mig følgende spørgsmål 134 alm. del, som jeg hermed skal besvare.

Spørgsmål 134

Vil ministeren kommentere de 3 power point-præsentationer, som blev anvendt af hhv. HOFOR, DANVA og Danske Vandværker i forbindelse med ekspertmøde den 15. marts 2023 om kommende effektiviseringskrav i vandsektoren, jf. KEF alm. del - bilag 173.

Svar

Det er glædeligt, at vandforsyningselskaberne Aarhus Vand og HOFOR udtrykker en positiv indstilling til de grundlæggende principper bag de foreslåede fleksible rammer. Jeg deler i den forbindelse selskabernes ønske om, at effektiviseringskravene fastsættes på realistiske og rimelige vilkår.

I deres præsentation rejser Aarhus Vand og HOFOR kritik gående på, at selskaberne ikke kan løfte deres store anlægsopgaver ift. de politiske ønsker, hvis rammerne reguleres som foreslået i lovforslaget. Dette er hverken konklusionen på ministeriets beregninger eller på konsulenthuset Incentives vurdering, som blev lavet efter aftale med branchen og Dansk Industri. Begge undersøgelser viser, at der med lovforslaget vil være hensigtsmæssig omkostningsdækning for vandselskaberne, forudsat at de følger incitamenterne i den foreslåede regulering, bl.a. om at anvende den billigste finansieringsform, hvad enten det er egenkapital, fremmedkapital eller en kombination af de to. Det styrkede incitament til at vælge den billigste finansieringsform forventes på kort sigt at tilskynde til øget lånefinansiering. Det skal på længere sigt kunne understøtte, at sektoren ikke opbygger unødigt store henlæggelser med henblik på at egenkapitalfinansiere investeringer. Vælger selskaberne til trods for dette alligevel at forsætte med et lavere niveau af lånefinansiering, vil det naturligvis påvirke de beregnede omkostningsdækninger.

Ikke desto mindre anerkender jeg vandselskabernes bekymring, da det er vigtigt, at der er omkostningsdækning til de samfundsnyttige anlægsprojekter, som selskaberne skal investere i. Ministeriet vil løbende følge udviklingen i sektoren under den nye regulering nøje. Som tidligere lovet til branchen vil der på bagkant af lovforslagets ikrafttræden blive foretaget yderligere analyser af reguleringens effekt på vandselskabernes økonomi, herunder:

- Analyse af, om der er en likviditetsklamme

**Klima-, Energi- og
Forsyningsministeriet**

Holmens Kanal 20
1060 København K

T: +45 3392 2800
E: kefm@kefm.dk

www.kefm.dk

Side 1/4

- Analyse af den nye forrentningsramme og WACC-metoden til brug for opkrævning af finansieringsomkostninger.
- Evaluering af Forsyningssekretariatets praksis og tilsyn med sektoren.

HOFOR og DANVA fremlægger begge cases på selskabers investeringer. Ministeriet kender ikke til de konkrete beregninger eller selskabernes investeringsplaner og kan derfor ikke kommentere i detaljer herpå.

Det er ikke hensigtsmæssigt – som Aarhus Vand og HOFOR ønsker det – at overføre den mere lempelige økonomiske regulering fra el-netvirksomheder til vandsektoren. I vandsektoren kan ejerne ikke trække overskud ud af selskabet som profit, da der på vandområdet er et hvile i sig selv-princip. Hvile i sig selv-princippet indebærer ikke et krav om løbende effektiviseringer. Der er derfor ikke det samme økonomiske incitament for vandselskaberne til at effektivisere (reducere omkostninger), ud over hvad effektiviseringskravene i den økonomiske indtægtsrammeregulering giver anledning til.

Effektiviseringskrav på nye investeringer

Som det fremgår af deres præsentation, mener DANVA, at det er uholdbart at stille effektiviseringskrav til "allerede afholdte omkostninger" i det omfang, selskabet mener, lovforslaget lægger op til.

Det blev med 2020-aftalen om spildevandsselskabernes klimatilpasning besluttet, at alle klimatilpasningsprojekter også skulle underlægges et generelt og et evt. individuelt effektiviseringskrav. Det er dog væsentligt at påpege, at effektiviseringskrav ikke pålægges enkelte konkrete projekter, men derimod hele selskabets økonomiske ramme, hvorfor selskaberne selv beslutter, hvor effektiviseringerne skal findes. Det er ligeledes væsentligt at påpege, at ligesom der løbende stilles effektiviseringskrav, så vil allerede afholdte omkostninger også løbende blive pristalskorrigeret (for inflation). Dermed får selskaberne som oftest mulighed for løbende at opkræve højere indtægter hos forbrugerne fra afskrivninger på anlæg, hvor der ikke er tilsvarende omkostningsstigninger.

At kravene stilles til både drifts- og anlægsomkostninger gør også, at reguleringen ikke f.eks. favoriserer anlægstunge løsninger frem for driftstunge løsninger. Undtagelse af én type omkostninger (nye anlægsinvesteringer) fra effektiviseringskrav vil skævvride incitamenter i reguleringen.

Det bemærkes herudover, at forslaget til en justeret økonomisk regulering indeholder andre elementer, som eksempelvis forrentningsrammen, som kan øge selskabernes omkostningsdækning, såfremt der er tale om investeringer, der primært er lånefinansieret, hvilket må formodes at være tilfældet for de fleste nye store anlægsinvesteringer.

Lånefinansiering

DANVA kritiserer endvidere, at det gøres mindre attraktivt for vandselskaber at reducere deres lånefinansiering i forhold til lovforslagets tilsigtede niveau. Formålet med forrentningsrammen er bl.a. at give selskaberne incitament til at lånefinansiere, jf. den politiske aftale fra 2018 om justeret økonomisk regulering af vandsektoren. Vandselskaberne har gode muligheder for at optage lån og attraktive lånevilkår. Samtidig bemærkes det, at det ikke er gratis for forbrugerne, når vandselskaberne finansierer fremadrettede investeringer med egenkapital, da vandforbrugerne i disse tilfælde betaler til en opsparing gennem en højere vandregning med penge, de ellers selv kunne have forrentet eller brugt på noget andet.

Øget lånefinansiering sikrer desuden samtidighed i investeringer. Gennem lånefinansiering undgår man, at tidligere og nuværende forbrugere skal betale store beløb for investeringer, som fremtidens forbrugere drager nytte af.

De endelige detaljer, som indgår i beregning af forrentningsrammen, vil først blive fastlagt ifm. det efterfølgende bekendtgørelsesarbejde. Her vil branchen også blive inddraget.

Korrektion for inflation (videreførelse)

HOFOR og DANVA kritiserer den foreslåede model, hvor inflation ikke medtages, når selskabernes indtægtsrammer genberegnes ved overgangen til en ny (fireårig) reguleringsperiode.

Det er vigtigt at skelne mellem *på den ene side*, at selskabernes indtægtsrammer hvert år korrigeres for både inflation og produktivitetsudvikling, og *på den anden side* at indtægtsrammerne hvert fjerde år genberegnes som et simpelt gennemsnit af de faktiske omkostninger i løbende priser, dvs. uden priskorrektion. I perioder med høj inflation kan det betyde, at indtægtsrammerne beregnes til et niveau, der er for lavt ift. deres omkostninger.

I en tidligere udgave af lovforslaget var der lagt op til både at medtage pristalskorrektion (inflation) og effektiviseringskrav (produktivitetsudvikling) ved genberegningen af indtægtsrammerne. På baggrund af branchedialogen blev de to elementer droppet, da branchen specifikt ikke ønskede at effektiviseringskrav blev medtaget ved genberegningen.

Grunden til, at ministeriet besluttede, at begge elementer skulle tages ud, er, at det som udgangspunkt er hensigtsmæssigt, at effektiviseringskrav og pristalskorrektioner følges ad (forstået på den måde, at konkrete elementer enten pålægges eller undtages fra både effektiviseringskrav og pristalskorrektion). Det skyldes, at et effektiviseringskrav er en nedjustering af indtægtsrammen baseret på en produktivitetsudvikling i samfundet, mens pristalskorrektionen er en forventet opjustering (hvis inflationen er positiv) baseret på prisudviklingen i samfundet.

Hvorvidt vandselskaberne kompenseres for inflation, med udgangspunkt i årene 2021 og 2022 specifikt, vedrører ikke lovforslaget. Der vil dog blive set på spørgsmålet i forbindelse med bekendtgørelsesarbejdet omkring en overgangsordning. Ændringer til ØR-bekendtgørelsen vil komme i offentlig høring.

Mulighed for udtræde af den økonomiske regulering

Jeg har noteret mig Danske Vandværkers (DVV) bekymring og kritik, men deler ikke umiddelbart det synspunkt, at alle vandværker skal have muligheden for at træde ud af reguleringen, som det fremgår af DVV's ønsker som fremsat i præsentationen, bl.a. ud fra hensynet om at sikre lave forbrugerpriser og for at ensrette reguleringen, som der følger af de politiske aftaler.

Forbrugerbeskyttelsesmekanisme

Ift. DVV's ønske om, at vandværkerne ikke skal være underlagt de tre reguleringer, hvile-i-sig-selv, indtægtsrammer og forbrugerbeskyttelsesmekanismen, deler jeg ikke samme opfattelse af den foreslåede regulering. Forbrugerbeskyttelsesmekanismen er en forudsætning for at indføre de fleksible indtægtsrammer, da Energi styrelsen og Forsyningssekretariatet vurderer, at man ellers vil løbe en betydelig forbrugerrisiko med unødigt høje priser til følge. Derfor skal forbrugermekanismen snarere ses som en del af implementeringen af de fleksible indtægtsrammer. Det vurderes – i modsætning til DVV's kritik – at forbrugerbeskyttelsesmekanismen er en administrativt simpel mekanisme, idet den baserer sig på allerede tilgængelige oplysninger fra selskaberne. En lignende mekanisme findes også på el-området.

Med venlig hilsen

Lars Aagaard